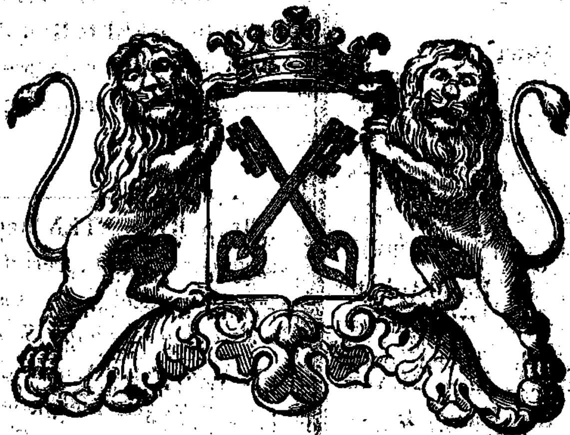
1851. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 22 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 December.

Ten gevolge van de niet stand gebragte schikking, is door den Procureur, den Heer P. J. van der Burgh, op heden bij den Hoogen Raad aangedrongen op het nemen eener beslissing door dat collegie, in zake van Meesteren Regenten van het Huiszittenhuis en Diaconie-Armen alhier, tegen den Minister van Financien en tegen C. C. van der Hoek c. s. Dientengevolge is de conclusie van het O. M. in deze zaak bepaald op Vrijdag 2 Januarij 1852, wanneer door partijen hunne conclusien moeten worden herhaald.

— Bij den Boekhandelaar J. H. Zitman is uitgekomen *een Woord van Waarheid, Ernst en Liefde aan het einde van het jaar*, waarin een voorstel wordt ontwikkeld en ter overweging aanbevolen om alsnog de zaak van het Huiszittenhuis in der minne bij schikking te regelen.

— Bij Koninklijk besluit van den 17den dezer, wordt het beheer en beleid der algemeene of Rijks-policie op nieuwe grondslagen bevestigd, en de dienst van dezen nieuwen tak van bestuur over alle deelen des Rijks op eenparigen voet geregeld, en in overeenstemming gebragt met de beginselen voor de gemeente-policie, vastgesteld bij de wet van den 29sten Junij 1817. Dit besluit bevat 20 artikelen.

Het gezag over de algemeene of Rijks-policie berust bij den Minister van Justitie. Voor het beheer daarvan wordt het Rijk in vijf districten verdeeld: het eerste omvat Noordbrabant en Limburg; het tweede Gelderland en Overijssel; het derde Zuidholland en Zeeland; het vierde Noordholland en Utrecht; het vijfde Friesland, Groningen en Drenthe. Voor ieder district benoemt de Koning, zoodra het belang van 's Rijks dienst dit vordert, een Directeur van Policie, wijst de standplaats aan, en verandert die naar omstandigheden. Zij genieten eene bezoldiging van minstens *f* 2,000, en hoogstens *f* 3,000, en bovendien voor bureaukosten, mede van Staatswege, minstens *f* 800 en hoogstens *f* 1,000. Zij zijn belast met het beheer en beleid der genoemde policie, in den dienstkring, waarover zij zijn aangesteld, waken voor de handhaving van de wetten, reglementen van algemeen bestuur en besluiten, voor de rust en veiligheid van den Staat, de bescherming van personen en goederen, enz. Alle ambtenaren van Rijkspolicie staan onder de bevelen des Directeurs van Policie van het district. Deze treden voortdurend in overleg met de Burgemeesters, ten aanzien van de dienstregeling der commissarissen, inspecteurs, dienaren, veldwachters en andere beambten van plaatselijke policie, enz. Zij wijzen den Burgemeester de verbeteringen aan, welke de aangelegenheden der policie in hunne gemeente schijnen te vorderen, en doen, zoo dikwerf hun dit noodzakelijk toeschijnt, gemotiveerde voorstellen aan den Minister van Justitie, wien zij ook een uitvoerig verslag zenden van hunne bevinding bij rondreis en inspectie. Bij noodzakelijke verwijdering van hunne standplaats, voorzien zij in de tijdelijke waarneming van hun ambt, met kennisgeving van de daaromtrent gemaakte schikkingen aan genoemden Minister en de Commissarissen des Konings in de Provincien van hun district, welke Commissarissen steeds aan de Directeuren van Policie zulke lasten kunnen opdragen, inlichtingen en opgaven vragen, als zij vermeenen met het belang van 's Konings dienst overeen te komen. De beide volgende artikelen regelen den ambtseed der Directeuren, enz. Art. 18 bepaalt, dat de Minister van Justitie de noodige bepalingen en instructien op de waarneming van de dienst vaststelt. Art. 19 vermeldt, welke vroegere besluiten en instructien door dit besluit vervallen, en art. 20 zegt, dat dit besluit met den 1sten Januarij 1852 in werking komt.

Nog behelst het besluit de overgangsbepaling, dat de Koning zich voorbehoudt, in die Provincien, waar het algemeen belang de dadelijke aanstelling van Directeuren van Policie niet vordert, met de bovengemelde verrigtingen tijdelijk zoodanige regtelijke of policie-ambtenaren te belasten, als bevonden zal worden te behooren, zoo mede om op zoodanige punten, waar de dienst zulks mogt behoeven, van 's Rijks wege bijzondere policieambtenaren aan te stellen.

'S GRAVENHAGE, 18 December.

Z. M. heeft aan Mr. H. van Sonsbeek, Minister van Buitenl. Zaken, en Mr. P. P. van Bosse, Minister van Financien toegestaan aan te nemen en te dragen, de onderscheidingsteekenen van Ridder-Grootkruis der Orde van St. Mauritius en St. Lazarus, hun door den Koning van Sardinie geschonken; en aan den Minister van Buitenl. Zaken het Grootkruis der Orde van den Verlosser, hem door den Koning van Griekenland geschonken. Als ook aan den Heer F. Corten, te Maastricht, lid der Gedep. Staten van Limburg, om aan te nemen en te dragen de Ridderorde van den Rooden Adelaar 4de klasse, hem door den Koning van Pruissen geschonken.

Nog heeft Z. M. die vergunning verleend aan Mr. G. de Clercq, Referendaris bij het departement van Financien, die de Ridderorde van St. Mauritius en St. Lazarus, van den Koning van Sardinie ontvangen had.

— Bij besluit van den 17den dezer heeft Z. M. benoemd tot Burgemeester van Lochem, L. Leen.

— Bij besluit van den 17den dezer heeft Z. M. aan den Heer H. van der Sluis, eervol ontslag verleend als Militie-Commissaris in Overijssel, met vrijlating om zijne aanspraken op pensioen te doen gelden; en tot Militie-Commissaris in Overijssel benoemd, den gepensionneerden Majoor der Artillerie Jhr. C. H. C. Flugi van Aspermont.

— Bij Koninkl. besluit van den 11den dezer, wordt de commissie tot de behandeling van 's Rijks muntmateriaal, ingesteld bij besluit van 17 Maart 1845, ontbonden en aan de leden M. H. Beeckman en P. Troester, onder dankbetuiging voor de veelvuldige diensten den lande bewezen, een eervol ontslag verleend, en aan Mr. J. C. P. Baron van Heeckeren van Brandsenburg een eervol ontslag als Bureau-Ambtenaar bij die zelfde commissie.

— Bij Koninkl. besluit van den 16den dezer, is benoemd tot Ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Kralingen c. a., de Heer C. Spiers, thans Ontvanger te Aalsmeer en Leimuiden.

— Den 17den is door den Minister van Financien en den Belgischen Gezant, eene overeenkomst tot regeling der brievenpost gesloten.

— De Regering heeft besloten de miliciens, na eenmaal in den wapenhandel te zijn geoefend, in gewone tijden niet weder op te roepen. Als de bezuinigingen bij het departement van Oorlog eene som beschikbaar stellen, zal die welligt worden aangewend, om eenige bataillons Infanterie te doen kamperen, voor het oefenen van het leger in het groot, daar het zamentrekken van een gedeelte daarvan in een exercitie-kamp, een punt van ernstige overweging bij het depart. van Oorlog uitmaakt.

— De Regering heeft besloten de vestingen Coevorden, Bourtange en Langakkerschans geheel te verlaten. De vestingen Breda, Bergen op Zoom, Maastricht en Venlo zullen in staat van verdediging blijven, naarmate het belang des lands dit vereischt, en met inachtneming van mogelijke bezuinigingen. Ook ten aanzien der vestingen aan den IJssel heerscht verschil van meening. Den 11den dezer had te Bourtange de verkooping plaats van de rijks poorten en bruggen. De zoogenoemde Friesche poort werd voor *f* 400, de Munstersche voor *f* 365 en de vier bruggen voor *f* 580 verkocht. De koopers der bruggen zullen verpligt zijn tegen 1 Maart dezelve door aarden dammen te doen vervangen.

— De Heer L. J. A. van der Kun, Inspecteur van den waterstaat, is naar Brussel vertrokken. Indien ik wel onderrigt ben, (zegt de Correspondent van de *Amst. Cour.*) dan zal hij aldaar met den Heer Mazen onderhandelen, over de voorbereidende maatregelen tot aansluiting van Nederland en België, door middel van den electromagnetischen telegraaph.

— De Heer van Vliet, gemagtigde van de Nederlandsche houders der uitgestelde Spaansche schuld, die zich sints eenigen tijd te Madrid bevindt, heeft aldaar een geschrift over de verantwoordelijkheid der Ministers uitgegeven, vooral naar aanleiding van de voordragt deswege bij de Nederlandsche vertegenwoordiging aanhangig, welke de schrijver allezins aan de Spaansche Cortes aanbeveelt, als over het geheel de beste regeling van een onderwerp, dat in de meeste constitutionele Staten nog zonder beslissing is gebleven.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 18 December.

In deze zitting zijn ingekomen de door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen en tot naturalisatie van verschillende personen.

Door de Commissie van rapporteurs over het voorstel van den Voorzitter betreffende de loting ter bepaling van den tijd van aftreding der leden, is een verslag ter tafel gebragt. De beraadslaging over dat voorstel is bepaald op Zaturdag aanstaande, des voormiddags ten elf ure.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 19 *December.*

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet tot verhooging van het IV Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852, bevattende een *eenig artikel*, luidende aldus:

De vijfde Afdeeling van het IV Hoofdstuk der Staatsbegrooting over 1852, wordt vermeerderd met een artikel 16 onder de benaming van: »Tractementen en bureaukosten van ambtenaren van Rijks-policie groot *f* 16,000," waardoor de afdeeling wordt gebragt tot *f* 26,300, en het Hoofdstuk tot *f* 2,238,961, verzeld van eene Memorie van Toelichting van den Minister van Justitie: (Zie verder het verslag omtrent het besluit, hierboven onder Leyden).

Is ingekomen eene door de Heeren de Fremery, Dullert, Lotsy, v. Zuylen van Nyevelt, Meeussen, van Nispen, Luyben, J. F. van der Heide, Hengst en Poortman onderteekende missive, die, volgens artt. 110 en 111 der Grondwet, een wets-voorstel inzenden, houdende wijziging van den accijns op het geslagt.

Dit wets-voorstel is, bij monde van den Heer de Fremery toegelicht en zal gedrukt, rondgedeeld en aan de Afdeelingen verzonden worden.

Het voorstel strekt om de belasting op het geslagt van varkens en schapen op 1 October 1852 af te schaffen, zonder aequivalent. De voorstellers hebben woordelijk overgenomen het ontwerp der Regering van 1849 en hare Memorie van Toelichting, en verder gezegd dat de verwerping van het amendement van den Heer, de Fremery, meer het gevolg scheen van den vorm, den tijd en de wijze der voorstelling, dan wel van den inhoud; het zal na het te houden reces der Kamer worden behandeld.

De Voorzitter stelt daarna voor, om de beraadslagingen over het tractaat van handel en scheepvaart met België, in comité-generaal voort te zetten.

Dien overeenkomstig wordt besloten. — Ook in eene avondzitting zijn die beraadslagingen voortgezet.

Zitting van Zaturdag 20 *December.*

In deze zitting heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat de Commissie van rapporteurs bereid is haar verslag uit te brengen, nopens het ontwerp van wet, omtrent de Regterlijke Organisatie. De dag der beraadslagingen nader te bepalen.

De zitting is daarna weder overgegaan in Comité-Generaal.

AMSTERDAM, 19 December.

Eergisteren stonden voor de correctionele alhier teregt C. O., W. F. T. en B. v. I., ter zake dat zij in vereeniging met elkander onderscheidene belangrijke opligtingen, zoo hier ter stede als te Leyden, Rotterdam, Dordrecht, enz., bij verschillende fabrikanten en kooplieden zouden hebben gepleegd. Negentien getuigen, meeestal van buiten, zijn in deze zaak gehoord. Het O. M. heeft tegen de beklaagden (waarvan de beide laatsten reeds in 1849 alhier ter zake van soortgelijke opligtingen hadden teregtgestaan, maar destijds uit gebrek aan bewijs waren vrijgesproken) gerequireerd vijf en vier jaren gevangenisstraf. De uitspraak is bepaald op heden over 8 dagen.

's HERTOGENBOSCH, 17 December.

De rampvolle en onzedelijke water-oorlog is wederom begonnen; wanneer toch zullen de daden van geweld, door de bovengelanden doorgaans uitgeoefend (wel is waar tot eigen behoud) door de hooge Regering worden tegen gegaan met het daarstellen van eene voor allen zoo noodzakelijke uitwatering? Voor eenige dagen heeft men den Groenendijk *doorgestoken*, waardoor het land van Megen werd onder water gezet en kwam het water zeer hoog tegen de lager liggende Meerkade, welke andere gemeenten van water bevrijdt, doch ook deze kade onderging gisteren hetzelfde lot. Daardoor overstroomen nu hier in de omstreken wederom eene massa landerijen.

TILBURG, 18 December.

De heden gehouden finale verkooping van 40 percelen onroerende goederen, gelegen noord- en zuidwaarts van en langs den steenweg van hier op Breda en nagelaten door Z. M. Willem II, heeft in massa opgebragt de som van *f* 34,375. Het landgoed Dongenwijk met de omgevingen, alles te zamen groot 129 bunders, heeft *f* 11,900 opgebragt; de groote pannenbakkerij en toebehooren, groot 67 bunders, *f* 4,200; eene nieuw gebouwde schaapskooi, met huizing en landerijen, te zamen groot 163 bunders, *f* 3,400, enz.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Deecmber.

Gisteren avond zou Dr. Cumming, Schotsch Predikant alhier, te Birmingham eene voorlezing houden over de wonderen, die de voormalige Engelsche doch thans R. C. geestelijke, Dr. Newman, als in den tegenwoordigen tijd geschied, voordroeg. De spreker heeft Dr. Newman tot redetwisten uitgenoodigd, en deze zou aan die uitnoodiging gehoor geven, en ter bestemder plaatse verschijnen. De levendige belangstelling is hierdoor nog aanmerkelijk gestegen.

— Men houdt zich bezig met het plan van eenen telegraaph onder zee door naar Ierland, waartoe een kabel van 60 mijlen noodig zou zijn, dat is 3 maal zoo lang als die tusschen Dover en Calais.

— Het Engelsche oorlogschip Daedalus was van zijne nasporing tot het ontdekken van Sir John Franklin in Behringstraat te San Francisco aangekomen, zonder iets van die expeditie te hebben kunnen vinden. Algemeen was men aan boord van dat schip van gevoelen, dat er nimmer iets van Sir John Franklin en zijne togtgenooten zal worden ontdekt.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 December.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft het door den Senaat gewijzigd wetsontwerp op de successie, met 59 tegen 24 stemmen aangenomen. Het regt op schenkingen aan de doode hand is bij de beraadslaging niet aangeroerd, maar aanhangig gebleven.

— Het Gentsche genootschap tot beoefening der Vlaamsche letterkunde, het Willemsfonds, heeft eene Vlaamsche bibliographie uitgegeven, zijnde eene beredeneerde en alphabetische lijst van alle de sedert 1830 in België uitgegeven Vlaamsche geschriften.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 December.

De circulaire des Ministers van Binnenl. Zaken aan de Prefecten over de Zondagsviering houdt hoofdzakelijk het volgende in: »Herhaaldelijk heeft de Regering sedert eenige jaren getracht, de besturen en ambtenaren de regelen te doen begrijpen, die zij ten opzigte der staking van openbare werkzaamheden des Zondags en op wettelijk erkende feestdagen moeten volgen. Deze pogingen hebben nog niet het gewenschte gevolg gehad.

»De Zondagsrust is een van de grondslagen dier zedelijkheid welke de kracht en den troost eens lands uitmaakt. Ook alleen uit het oogpunt van het stoffelijk welzijn beschouwd, is deze rust voor de gezondheid en voor de geestbeschaving der arbeidende klassen noodwendig; de mensch die onverpoosd arbeidt, en geen dag voor de vervulling zijner pligten en voor de vorming van zijnen geest afzondert, wordt vroeg of laat de prooi van het materialismus, en zijn gevoel van eigenwaarde wordt verzwakt te gelijk met zijne ligchamelijke vermogens. Te dikwijls ook plegen de arbeidende klassen, die des Zondags moeten werken, zich voor dezen dwang schadeloos te stellen door een anderen dag der week tot vierdag te nemen; eene heillooze gewoonte, welke door de verachting der meest geëerbiedigde overleveringen ongevoelig tot verarming des huisgezins en tot liederlijkheid leidt.

»De Regering wenscht in dergelijke zaken den wil der burgers geen dwang aan te doen. Aan elk particulier wordt het vrijgelaten de inspraak van zijn geweten te volgen; doch de Staat, de administratie, de gemeenten kunnen het voorbeeld van eerbied voor de beginselen geven.

»Ik noodig u derhalve uit, om voortaan zooveel van de overheid afhangt, de openbare werkzaamheden op Zon- en Feestdagen te doen staken. Een daartoe strekkend beding moet bij aanbesteding van werken voor departements- of gemeenterekening, worden gemaakt. Ten opzigte der gemeentelijke reglementen strekkende, om gedurende de openbare godsdienstoefening bijeenkomsten in kroegen, gezang en andere storende bewegingen op de straat te beletten, zult gij, met omzigtigen ijver, uwen invloed aanwenden om zooveel mogelijk de al te dikwerf voorkomende ergerlijkheden weg te nemen."

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft de Prefecten gemagtigd, om vreemdelingen, wier tegenwoordigheid uit een staatkundig oogpunt gevaarlijk mogt zijn, terstond uit het land te zetten.

— De Generaal Cavaignac is uit de gevangenis van Ham ontslagen en zou zich naar Nederland begeven, om zijn huwelijk te voltrekken met de dochter van den Parijschen Bankier Odier, wier familie van moederszijde in Nederland woont.

— Men verzekert, dat bij de jongste gebeurtenissen werkelijk niet meer dan 500 personen zijn omgekomen. Onder de gesneuvelden waren vele losgelaten galeiboeven en die reeds herhaaldelijk gevangenisstraf hadden ondergaan.

— Den 15den had de jaarlijksche maaltijd van Oud-officieren der Keizerlijke garde plaats, bij welke gelegenheid de Generaal Excelmans een toast uitbragt op den Keizer en zijn' neef, den President, die de deugden en schitterende talenten van zijn oom bezat.

— Men kent thans de namen van bijna 40 geheime genootschappen, die hunne vertakkingen in het geheele land hebben.

— Volgens het schrijven van de *Indépendance* zou de stemming in de departementen van het zuiden en in Algerië, niet gunstig voor de benoeming van den President gesteld zijn.

SPANJE.

MADRID, 12 December.

De Koningin heeft aan al de ingezetenen der Vereenigde Staten, die bij de expeditie op Cuba gevat waren, kwijtschelding van straf gegeven.

— Hier te lande en in Portugal is het gebrek aan regen uittermate groot en berokkent veel schade. Het vee sterft door gemis aan water. Te Cadix worden de schepen die water aanbrengen, letterlijk belegerd en moeten door gewapende magt beschermd worden.

SICILIE.

Een waterhoos heeft op dit eiland in het begin van December, eene groote verwoesting aangerigt. Het stadje Castellamare is voor de helft vernield, en 200 inwoners zijn daarbij in zee gedreven en verdronken. Het geheel getal omgekomenen wordt op ruim 500 begroot. Onderscheiden ter reede liggende schepen zijn ook vergaan. Eene groote streek land is met alle gebouwen en beplantingen vernield en vele schapen zijn daarbij omgekomen.

TURKYE.

Bij het uitgraven van de haven te Jaffa in Syrië (oudtijds Joppe) heeft men het geraamte gevonden van een schip, dat van de oudste tijden herkomstig en nog in voldoenden staat is, om aan de wetenschap de waardering van al het belangrijke, dat daaraan verbonden is, over te laten. Een Engelsch geleerde, die het gezien heeft en er eene beschrijving van geeft, is van gedachte, dat het tot de tijden der Joden, toen de haven van Jaffa zeer bloeijend was, behoort. Ten gevolge eener magtiging van de Turksche Regering, zal deze kostbare oudheid naar Engeland vervoerd worden, alwaar zij weldra in het Koninklijk Museum te Londen zal prijken.

GROENLAND.

In Julij ll. zijn eenige wetenschappelijke mannen van Kopenhagen naar dit land op reis gegaan, om de bergketen te onderzoeken, die dat poolgewest doorsnijdt. Den 12^{den} Sept. zijn ze aan de kolonie Julianehaab gekomen, hebben hunne mineralogische ontginning begonnen, en zeer spoedig lagen koper gevonden, welke zeer breed schenen te wezen. De erts was zoo schoon, dat ze 60 à 70 pCt. zuiver koper opleverde. Men vertrouwde, dat ook goud-, platina- en zilvermijnen in het gebergte aanwezig zouden zijn, en maakte dat vooral op uit de gelijkheid, die het gebergte met de Uralbergen in Rusland vertoonen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 October.

Omtrent de onrustige bewegingen in de residentie Palembang op Sumatra, zijn hoofdzakelijk de volgende berigten ontvangen, loopende tot den 14^{den} October jl.

De Luitenant-Kolonel de Brauw, waarnemend Resident en Militaire Kommandant, had den 21sten Augustus aan het hoofd van drie compagniën Infanterie eenen togt ondernomen, en bij Lahat de vijand verdreven en eene versterkte stelling genomen, waarbij aan diens zijde 25 dooden en gewonden vielen, terwijl aan onzen kant slechts één inlandsch soldaat werd gewond. De uitslag van dit gevecht, waarop is gevolgd het verbranden van de doessan Tandjang Auer, het vereenigingspunt van den opstand aldaar en de verblijfplaats van deszelfs hoofd, had voordeelig in die geheele streek gewerkt.

Van Lahat, alwaar de Majoor Pison benevens de Controleur der 1ste klasse van den Bossche, met 200 man zonder veel moeite de rust verder verzekerde, is de togt naar Tebing Tingie, welke sterkte steeds naauw was ingesloten, aanvaard. De weg derwaarts was op verschillende punten door den vijand bezet en versterkt. Na verschillende gevechten had de overste de Brauw op den 24sten September Tebing Tingie ontzet.

Een ander brandpunt van den opstand, Goenong Karta, werd op den 22sten September in de asch gelegd, terwijl op den 26sten dien maand eene sterkte, Laho Kloempang genaamd, nabij Tebing Tingie, genomen is.

Bij deze gevechten bekwamen onze troepen ongeveer 20 gekwetsten en éénen doode.

Op den 28sten September zou uit Tebing Tingie, een togt worden ondernomen, om den omtrek van vijanden te zuiveren.

De aanhang van den opstandeling Radja Tiang Alam begon reeds te verloopen.

In de nabijheid van Palembang had eene uitzending van een detachement troepen, den vijand verjaagd en eene groote met twee lilla's bewapende praauw veroverd. De opstandelingen werden voortdurend vervolgd, terwijl, zoo ter beveiliging der hoofdplaats als om hare bevolking gerust te stellen, aldaar een barissan (gewapend inlandsch corps) is opgerigt, waarbij de hoofden en de bevolking de meeste bereidwilligheid toonde.

De zwervende vijandelijke benden waren grootendeels naar de bovenlanden teruggetrokken, terwijl een groot deel der gevlugte bewoners naar hunne doessons terugkeeren.

In de districten Ogan, Komering, Lematang en Ilirân of Banjoeassin heerschte rust.

Als voorbeeld van zeldzamen moed wordt vermeld de verdediging van eene bezending praauwen, door den Sergeant Kranevoet met 3 Europesche en 7 inlandsche fuseliers.

Bij eenen aanval des vijands werden vier man van dat kleine detachement gedood, terwijl al de overigen gewond waren. Desniettemin gelukte het den laatsten, de praauwen te redden.

— Tot dusver heeft de Regering, ten behoeve der Commissie tot ondersteuning van behoeftige Christenen in de Bataviasche, Samarangsche en Soerabajasche afdeelingen, jaarlijks eenige gelden beschikbaar gesteld tot het doen van bedeelingen.

Naar aanleiding, dat dezer dagen eene herhaalde verhooging van het toegestane cijfer, voor eene dezer Commissien werd verzocht, heeft de Regering haar te kennen gegeven:

Dat het onderhouden van behoeftigen uit de publieke kassen, overal waar dit is ingevoerd, het ongelukkig gevolg heeft gehad, dat de armoede er door is vermeerderd, en de particuliere liefdadigheid er door is verminderd; dat de Commissie derhalve in de eerste plaats hare uitgaven naar hare inkomsten zal behooren te regelen, en in geval van behoefte, zich zal behooren te wenden tot de particuliere liefdadigheid; dat evenwel het gevraagde subsidie is toegestaan, omdat de zaak door het verleenen van subsidien eenmaal in dezen toestand is gebragt; doch dat in geen geval, noch in dit jaar, noch later, verhoogingen van de gouvernements-subsidien zullen worden toegestaan.

— Een vreeselijk onweder, vergezeld van hevigen wind, heeft op den 13^{den} September jl. in de afdeeling Benkoelen eenige schade aangerigt. In het district Tandjong-Auer werd eenige menigte zware boomen ontworteld en onderscheidene gebouwen verwoest; in de doessons Djingalo en Loeboe-Poeding zijn tien huizen ingestort, waarvan vier totaal zijn weggewaaid.

In de redoute te Permattan-Ballam is, met uitzondering van het nieuw gebouwde kruidhuis, geen enkel gebouw staande gebleven, en de Kommandants-woning en kazerne geheel omvergerukt.

De wind (vermoedelijk eene hoos), was zoo sterk, dat de zich op straat bevindende personen niet konden blijven staan, maar zich moesten ter aarde werpen; terwijl zeer harde donderslagen en bliksem, gedurende ongeveer een kwartieruurs, werden waargenomen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Maandag den 22sten December 1851, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Verordening omtrent de wijze van afkondiging der plaatselijke verordeningen.
2°. Voordragt omtrent de kosten van verpleging der zich in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid bevindende personen.
3°. Instructie van den Ontvanger.

DE BURGEMEESTER DER GEMEENTE LEYDEN brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Secretarie dagelijks, met uitzondering van de Zondagen, den Hemelvaartsdag en den eersten Kersdag, van *tien* ure des morgens tot *drie* ure des namiddags voor een ieder open zal zijn.

LEYDEN, 20 December 1851. VAN LIMBURG STIRUM.

DE BURGEMEESTER DER GEMEENTE LEYDEN brengt bij deze, naar aanleiding eener ontvangen missive van den Heer Collecteur der *Staats-Loterij* alhier, van den 18^{den} dezer maand ter kennis van een ieder, die als Gedelegeerde der 2de klasse (Debitant) voor de *Staats-Loterij* in deze Gemeente verlangt toegelaten te worden, om zich vóór het einde dezer maand ter bekoming eener acte van admissie, aan te melden bij gemelden Heer Collecteur, die bij art. 6 van het Koninklijk besluit van den 13^{den} November 1827 (*Staatsblad* N°. 50) met de voordragt is belast, terwijl alle, die bij den aanvang der trekking van den 216de *Staats-Loterij* op den 5^{den} Januarij aanstaande, de Loterij-Handel zonder acte van toelating en patent bevonden worden uit te oefenen, volgens de bestaande bepalingen zullen worden vervolgd.

LEYDEN, 20 December 1851. VAN LIMBURG STIRUM.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen op heden is ontvangen, een drie vierendeel jaars aanvullings-Kohier voor de Belasting op het Personeel, dienst 1851 en 1852, hetwelk op den 13^{den} dezer is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger is verzonden.

LEYDEN, 20 December 1851. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 18 December. Uit het bevorens gemaakte zestal Predikanten, is heden door de Broederschap der Doopsgezinde gemeente, geformeerd het volgende drietal, DD. Hoekstra Bz., te Akkrum; Brouwer, te Gorredijk, en Harting, Th. Dr. te Enkhuizen; en daaruit door den Kerkeraad beroepen, S. Hoekstra Bz.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten December de Heer C. P. Burger, van Rotterdam, in de Wis- en Natuurkunde, na Openbare verdediging van zijn Specimen: *de Solutione Problematis Kepleriani.*

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 16^{den} December de Heer W. B. Bergsma, van Odijk, in de Regten met *Theses.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18^{den} December de Heer C. F. T. van Maanen, van Groningen, in de Regten, met *Theses.*

Denzelfden dag de Heer H. A. Engelkens, van Winschoten, in de Regten, met *Theses.*

Alle degenen welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van Wijlen den Heer JAN CORNELIS POTGIETER, laatst gewoond hebbende te *Oegstgeest* en aldaar op den 11den December 1851 overleden, worden verzocht daarvan **Betaling** of **Opgave** te doen, ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, vóór of uiterlijk op 15 Januarij 1852.

Derde Voorlezing van de Leydsche Afdeeling der *Maatschappij tot Nut der Israëliten in Nederland*, op Dingsdag den 23sten December 1851, des Avonds ten *half acht* ure.

Sprekers: Mr. D. POLAK DANIELS en Mr. E. VAN EMDEN van *'s Hage*.

☞ **Toegangbilletten** tegen 50 Centen te bekomen aan de Stads-Gehoorzaal.

H. KOETSER, *Secretaris.*

☞ Het ONDERWIJS in de ***Pharmaceutische Wetenschappen***, dat te *Leyden* steeds met het gunstigst gevolg gegeven wordt, zal in de maand Januarij eerstkomende weder met een nieuwen Cursus aanvangen. Diegenen, welke daarvan, hetzij bij aanvang, of bij voortzetting, gebruik wenschen te maken, worden verzocht zich ter Inschrijving daartoe aan te melden bij de Commissie van Directie tot genoemd Onderwijs, die daartoe zal vaceren op Woensdag den 7den Januarij 1852, des avonds ten *zes* ure, ten Huize van den Heer R. JESSE, *Apotheker* op het Rapenburg.

LEYDEN, 13 December 1851. H. A. REICHE, *President der Commissie.*

Ten Kantore van **N. NATHANS** te *Leyden* zijn te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN, voor de 216de Staats-Loterij, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op Maandag den 5den Januarij aanstaande.

CITROEN-PUNCH,

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zich ook dit jaar even als in zijn vorig Koffijhuis bijzonder toelegt tot het leveren van zijne zoo gunstig bekende **Citroen-Punch**, à *f* **1.50** per Flesch.

LEYDEN, 20 December 1851. J. A. FRANCKEN.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 27sten December 1851, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw, op het Rapenburg, worden **Aanbesteed**:

Het ONDERHOUD *van alle de* **GEBOUWEN enz., tot genoemde Hoogeschool** *behoorende, benevens het verrigten van eenige* HERSTELLINGEN *aan dezelve, en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den 1sten Januarij 1852, en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.*

Deze **Aanbesteding** zal geschieden bij *Inschrijving en Opbod*.

Het Bestek, op hetwelk de bovengenoemde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie voornoemd, te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen: te *Leyden*, in het Logement de Gouden Molen, op de Mare; bij J. Koreman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement den Burg, en in de Pauw, aan de Koornbrug; te *Amsterdam*, in het Noordhollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Dordrecht*, in Bellevue, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te *Leyden*; en acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, THORBECKE.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, van:

No. 1. Een ruim hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, waarin sedert *vijftig* jaren de *Boekhandel* is gedreven en nog met het beste succes wordt voortgezet, staande binnen *Leyden*, op het Steenschuur, tegenover de Academie in Wijk IV. No. 320; en

No. 2. Een WOONHUIS, naast het voorschrevene perceel Wijk IV. 321; Kunnende 1 Mei 1852, worden aanvaard en nader bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 10den Januarij en de finale Gunning op Zaturdag den 17den Januarij 1852, beide des avonds ten 6 ure, met Verhoogingen.

De voorschreven Perceelen kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 11 en 3 ure, mits vooraf bij de Bewoners belet vragende.

Nadere Informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede ***Veenenburg*** onder *Lisse*, Dingsdag den 30sten December 1851, van een groote Partij, op stronk staande, zwaar EIKEN, BERKEN, ESSEN en ELSEN HAKHOUT, gemakkelijk te vervoeren.

HOUTVERKOOPING

op den grond van de geamoveerde Buitenplaats genaamd ***het Huis ter Mey*** te *Leyderdorp*, op Maandag den 12den Januarij 1852, des voormiddags ten *tien* ure, van ESSCHEN, ELSEN en WILGEN HAKHOUT en drooge TAKKEBOSSEN, liggende aan Bonnen afgenommerd en kunnende gemakkelijk te Water worden vervoerd.

J. H. ZITMAN te *Leyden*, geeft heden uit:

EEN WOORD
VAN
WAARHEID, ERNST EN LIEFDE
aan het einde van het Jaar 1851.

Prijs 15 Cts.

Eene volkomene genezing van huidziekte door de Pillen en Zalf van Holloway.

JAMES JENKINS, een landarbeider, die op eene pachthoeve woont bij Newtown, leed verschrikkelijk aan eene zware huidziekte op verscheidene deelen des ligchaams. Deze ziekte verzwakte zeer zijn gestel, en maakte hem zwaarmoedig en zenuwachtig. Reeds had hij twee of drie genees- en heelkundigen geraadpleegd doch de door deze voorgeschreven middelen hadden niet het gewenschte gevolg. Toen besloot hij eindelijk tot de *Pillen* en *Zalf* van HOLLOWAY, welke laatste hij zorgvuldig op de zieke deelen inwreef, en thans is hij geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. F. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 20 *December.* Van *f* 28 tot *f* 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 20 *December.*

Oude Tarwe *f* 7.80 tot *f* 8.00. Nieuwe Tarwe *f* 8.00 tot 8.30. Rogge *f* 6.40 tot *f* 6.80. Gerst *f* 4.80 tot *f* 5.00. Haver *f* 3.00 tot *f* 3.60. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.80 tot *f* 6.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 19 December.

	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	57 3/8	57 5/8	57 5/8
Dito Certificaten . . . . 3 „	66 1/4	66 1/8	66 1/8
Dito dito . . . . . 4 „	87 3/4	87 7/8	87 7/8
Amortisatie Syndicaat . . . 3½ „	—	—	—
Handelmaatschappij . . . 4½ „	107 1/4	—	—
O. I. Leening . . . . . . 4 „	86 7/8	87 1/8	87 1/8
Dito Holl. Spoorweg . . . „	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . 4½ „	92	—	—
Haarlemmermeer . . . . . 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 5 „	104 1/4	104 5/8	—
Dito dito 1828 en 1829 . . 5 „	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 5 „	94	—	—
Dito 1840 . . . . . . 4 „	87 3/4	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . 4 „	87 1/2	—	—
Dito dito Nieuwe . . . . 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . 6 „	64 3/8	—	—
Certificaten van dito . . . . 6 „	—	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . . 4 „	77 1/4	77 1/2	77 3/4
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . „ 500 „	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	15 5/8	15 13/16	—
Dito dito Onbep. Stukken . 5 „	15 7/8	16 1/16	—
Dito Obligatiën . . . . . . 3 „	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . 3 „	36 1/16	36 1/4	36 1/4
Coupons Ardoins	8 1/8	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . . 5 „	—	—	—
Dito . . . . 4 „	60 1/4	—	—
Dito Metall. . . . . 5 „	71 3/8	71 3/8	71 5/8
Dito Nieuwe . . . . 5 „	78 3/16	78 3/8	78 1/4
Dito 1847 . . . . 2½ „	36 5/8	37 1/4	—
BELGIE, Banc. . . . . 2½ „	47 1/2	47 5/8	47 1/2
Dito bij ROTHSCHILD . . . . 2½ „	47 5/8	47 11/16	47 11/16
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . 5 „	98 1/4	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . . 5 „	33 1/4	—	—
Dito dito . . . . 4 „	32 15/16	33	33
VENEZUELA, ... 3¼ „	34	—	—
MEXICO, ... 5 „	24 7/8	24 15/16	24 7/8
AMERIKA, Bankactiën	3 3/4	3 15/16	3 3/4

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.